

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. K prípustnosti dovolania v zmysle novej právnej úpravy CSP**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 83/2017 zo dňa 25. 10. 2017
- 2. K dôvodu pre vyslovenie nezákonnosti územného rozhodnutia**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10 Sžo 17/2016 zo dňa 25. 10. 2017
- 3. Právo na poskytnutie prostriedkov z fondov Európskej únie vo svetle základných ľudských práv**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10 Sžo 90/2016 zo dňa 25. 10. 2017
- 4. Nesprávnosť alebo neúplnosť označenia účastníka v žalobe – nedostatok podmienky konania vs. vada žaloby**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/219/2016 zo dňa 25. 10. 2017
- 5. K prípustnosti dovolania v zmysle nového CSP**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 17/2017 zo dňa 25. 10. 2017
- 6. Opakované porušovanie pravidiel cestnej premávky**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Sžo 25/2016 zo dňa 26. 10. 2017
- 7. K premlčaniu nároku na bezdôvodné obohatenie vzniknutého v dôsledku neprijateľného zmluvného dojednaní s nebankovým poskytovateľom úverov**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/58/2017 zo dňa 18. 7. 2017
- 8. K nezoznaniu sa s obsahom právneho úkonu a k chybám v zmluvách, ktoré boli pripravované prostriedkami výpočtovej techniky**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/182/2015 zo dňa 31. 5. 2017
- 9. K pojmu „procesný postup“ vo svetle dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 173/2017 zo dňa 11. 10. 2017
- 10. K povinnosti daňového subjektu preukazovať skutočnú realizáciu plnenia z dôvodu odstránenia pochybností o podvodných transakciách**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžf 26/2016 zo dňa 18. 10. 2017
- 11. K vymedzeniu pojmu „miesto výkonu práce“**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/132/2016 zo dňa 25. 9. 2017
- 12. K nestrannému prejednaniu sporu**
Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Ndz 1/2017 zo dňa 25. 10. 2017
- 13. Žalobu v časti o vrátenie ceny za opravu treba právne kvalifikovať ako nárok zo zodpovednosti za vady opravy**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 78/2016 zo dňa 22. 6. 2017
- 14. Možnosť konajúceho súdu vykonať dôkazy aj bez návrhu strán sporu**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 35/2016 zo dňa 27. 6. 2017
- 15. Nesprávny postup súdu nemožno preniesť na ťarchu účastníka konania**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo 29/2016 zo dňa 26. 10. 2017

1. K prípustnosti dovolania v zmysle novej právnej úpravy CSP

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 83/2017 zo dňa 25. 10. 2017

Anotácia:

Okresný súd rozsudkom určil, že zmluva o pôžičke uzatvorená medzi stranami sporu je absolútne neplatná; ďalej určil, že zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva uzatvorená medzi stranami sporu je absolútne neplatná. Súd zamietol aj žalobu o určenie, že „zabezpečovací prevod práva k nehnuteľnosti nie je“.

Právna veta:

Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj naďalej nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

Právna oblasť: Civilné sporové právo

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 419 a nasl.

2. K dôvodu pre vyslovenie nezákonnosti územného rozhodnutia

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10 Sžo 17/2016 zo dňa 25. 10. 2017

Anotácia:

Po preskúmaní veci krajský súd konštatoval, že rozhodnutie žalovaného i rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu obsahuje všetky zákonom stanovené formálne i obsahové náležitosti a vydal ho orgán na to príslušný, pričom postupoval v medziach zákonom stanoveného postupu. V odôvodnení uviedol, že podkladom pre vydanie územného rozhodnutia sú predovšetkým územné plány obcí a zón. Stavebný úrad v územnom konaní posúdi návrh najmä z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a potrieb požadovaného opatrenia v území a jeho dôsledkov; preskúma návrh a jeho súhlas s podkladmi (územným plánom) a predchádzajúcimi rozhodnutiami o území, posúdi, či vyhovuje všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu a všeobecným technickým požiadavkám na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu, prípadne predpisom, ktoré ustanovujú hygienické, protipožiarne podmienky bezpečnosti práce a technických zariadení, dopravné podmienky, podmienky ochrany prírody, starostlivosti o kultúrne pamiatky, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu, lesného pôdneho fondu a podobne. Stavebný úrad v územnom konaní zabezpečí stanoviská dotknutých orgánov a ich vzájomný súlad a posúdi vyjadrenia účastníkov a ich námietky.

Právna veta:

Relevantným dôvodom pre vyslovenie nezákonnosti územného rozhodnutia by bol jeho rozpor s požiadavkou ochrany životného prostredia, ako požiadavky kolektívneho charakteru. V prejednávanej veci nebolo takéto pochybenie stavebného úradu, či žalovaného zistené. Odvolací súd preto uzatvára, že vydaním územného rozhodnutia žalované správne orgány nemohli nijako reálne ukrátiť žalobkyňu na ich právach, pretože rozhodnutím o umiestnení stavby sa určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky pre umiestnenie stavby, požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia. Na základe rozhodnutia o umiestnení stavby nie je možné ešte stavbu realizovať, nakoľko sa ním určuje len stavebný pozemok a stavba na ňom sa len umiestňuje. Realizovať stavbu je možné až na základe právoplatného stavebného povolenia vydaného v stavebnom konaní. Územné konanie tak predchádza stavebnému konaniu a rozhodnutie o umiestnení stavby je len právnym základom pre stavebné povolenie.

Právna oblasť: Správne právo, stavebné právo

Právny inštitút: Územné rozhodnutie, Rozhodnutie o umiestnení stavby, Obsah územného rozhodnutia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 50/1976 Zb. – § 39, § 39a ods. 1 a ods. 2, § 140b ods. 1 a ods. 5, ods. 6
453/2000 Z. z. – § 4 ods. 1
162/2015 Z. z. – § 492 ods. 2

3. Právo na poskytnutie prostriedkov z fondov Európskej únie vo svetle základných ľudských práv

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10 Sžo 90/2016 zo dňa 25. 10. 2017

Anotácia:

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa tento domáhal preskúmania zákonnosti Žiadosti o vyjadrenie – Výzva na zaplatenie v spojení so Správami o zistených nezrovnalostiach a v spojení so Žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov.

Právna veta:

Najvyšší súd sa nestotožňuje s názorom krajského súdu, že právo žalobcu na poskytnutie prostriedkov z fondov Európskej únie patrí k základným právam a slobodám. Výpočet základných ľudských práv a slobôd obsahuje Ústava Slovenskej republiky vo svojej druhej hlave ako aj Dohovor o ochrane základných práv a ľudských slobôd. Odvolací súd má za to, že v nich nie je obsiahnuté právo, ktoré by korešpondovalo s právom, ktorého ochrany sa domáha žalobca. Prejednávanú vec teda nemožno posudzovať podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Právna oblasť: Ústavné právo, verejné obstarávanie, finančné právo

Právny inštitút: Zmluva, Rokovanie o uzavretí zmluvy, Ochrana finančných záujmov, Riadiaci orgán, Postup riadiaceho orgánu pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania, Prechodné ustanovenia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 528/2008 Z. z. – § 15 ods. 1, § 26 ods. 3, 27a ods. 1, § 7 ods. 6
513/1991 Z. z. – § 269 ods. 2
162/2015 Z. z. – § 492 ods. 2

4. Nesprávnosť alebo neúplnosť označenia účastníka v žalobe – nedostatok podmienky konania vs. vada žaloby

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/219/2016 zo dňa 25. 10. 2017

Anotácia:

V preskúmvanej veci súdy nižších inšancií považovali za dôvod pre zastavenie konania nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania na strane žalovaného, ktorý vyvodili z tej skutočnosti, že Stály rozhodcovský súd pri IURO, z.z.p.o., so sídlom v Bratislave, Miletičova 7, nie je spôsobilou stranou sporu.

Právna veta:

Nedostatok podmienky konania nie je vadou žaloby z hľadiska jej správnosti či úplnosti a vada žaloby naopak nepredstavuje nedostatok podmienky konania. Nesprávnosť alebo neúplnosť označenia účastníka v žalobe je dôvodom pre postup podľa § 43 O.s.p (v súčasnosti § 128 a § 129 CSP).

Právna oblasť: Civilné sporové právo

Právny inštitút: Všeobecné náležitosti podania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 128 a § 129

5. K prípustnosti dovolania v zmysle nového CSP

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 17/2017 zo dňa 25. 10. 2017

Anotácia:

Okresný súd uznesením uložil žalobcovi nahradiť do troch dní trovy konania žalovanému potom, čo uznesením v spojení s uznesením krajského súdu zastavil konanie voči žalovanému. Žalobca podal dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) C. s. p.]

Právna veta:

Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C. s. p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo. Žalobca dovolaním napadol uznesenie, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštalácie o trovách konania. Nejde teda o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. Prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 C. s. p. preto nemožno vyvodiť.

Právna oblasť: Civilné sporové právo

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 420

6. Opakované porušovanie pravidiel cestnej premávky

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Sžo 25/2016 zo dňa 26. 10. 2017

Anotácia:

Žalobca podal žalobu na dopravný inšpektorát z dôvodu neoprávneného odobratia vodičského oprávnenia. Ako vodič motorového vozidla v priebehu posledných piatich rokov dvakrát porušil pravidlá cestnej premávky požitím alkoholu a odmietnutím sa podrobiť vyšetreniu na ich zistenie. Žalobca trval na svojom názore, že odobratím vodičského oprávnenia po tak dlhej dobe, boli porušené ustanovenia Správneho poriadku a zákon o cestnej premávke.

Právna veta:

Vo vzťahu k novým opatreniam proti opakovaným porušovateľom pravidiel cestnej premávky sa navrhlo prechodné ustanovenie, ktoré upravuje započítavanie jednotlivých porušení aj pred účinnosťou tohto návrhu za predpokladu, že dôjde k recidíve aj po účinnosti navrhovaného zákona. Takouto hmotnoprávnou lehotou je obdobie posledných piatich rokov, v ktorých došlo k porušeniu pravidiel cestnej premávky vodičom motorového vozidla. Teda porušením pravidiel cestnej premávky vodičom motorového vozidla požitím alkoholu alebo inej návykovej látky v priebehu posledných piatich rokov je materiálnym predpokladom pre vydanie rozhodnutia o odňatí vodičského oprávnenia, pričom tieto jednotlivé podmienky musia byť splnené súčasne.

V prípade recidívy po účinnosti novely zákona dochádza k započítaniu jednotlivých porušení aj pred účinnosťou novely zákona, čo možno považovať za súladne s princípmi právneho štátu ako prípustného nástroja na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Doprava/ priestupok

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 8/2009 Z. z. – § 92, § 141, § 143c

7. K premlčaniu nároku na bezdôvodné obohatenie vzniknutého v dôsledku neprijateľného zmluvného dojednanja s nebankovým poskytovateľom úverov

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/58/2017 zo dňa 18. 7. 2017

Anotácia:

Krajský súd Prešov v predkladanom rozhodnutí posudzoval nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane nebankového subjektu v dôsledku uzatvorenia zmluvy o úvere obsahujúcej neprijateľnú zmluvnú podmienku v podobe neprimerane vysokého administratívneho poplatku súvisiaceho s poskytnutím úveru.

Žalobkyňa uhradila nebankovému subjektu všetky dohodnuté plnenia vrátane administratívneho poplatku; po určitom čase však nebankový subjekt zažalovala na jeho vrátenie z titulu bezdôvodného obohatenia. Všeobecné súdy uzavreli, že kvôli neprijateľnej zmluvnej podmienke mal nebankový subjekt skutočne nárok len na sumu vo výške poskytnutého úveru. Nebankový subjekt však voči uplatnenému nároku na bezdôvodné obohatenie vzniesol námietku premlčania.

Námietka premlčania bola súdmi (vrátane Krajského súdu Prešov) posúdená ako neúspešná, pretože podľa súdov išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie s dĺžkou premlčacej doby v trvaní 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Krajský súd Prešov však v tejto súvislosti zároveň naznačil, akým smerom sa bude uberať posudzovanie podobných nárokov uplatnených voči nebankovým subjektom analogického typu, keď upozornil, že praktiky zamerané na obchádzanie ochrany spotrebiteľov považuje za úmyselné konanie zamerané na získavanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu – spotrebiteľom sa teda otvára cesta, aby voči nebankovým subjektom uplatnili aj nároky na vrátenie neprimeraných poplatkov, ktoré boli zaplatené aj dávnejšie než 2 (resp. 3) roky dozadu.

Právna veta:

- I. Zmluvná podmienka v zmluve o úvere – dojednanie administratívneho poplatku nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, oprávňuje dodávateľa na neprimerane vysoké plnenie, a preto je v zmysle generálnej klauzuly uvedenej v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v súvislosti sporušením princípu dobrých mravov neprijateľná.
- II. Keďže pre neplatnosť dojednanja o odplate mal žalovaný na základe zmluvy právo len na vrátenie sumy zodpovedajúcej poskytnutému úveru, prijatím plnenia od žalobkyne nad tento rozsah došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu (plnenie bez právneho dôvodu), ktoré je žalovaný povinný v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka vydať.
- III. K odvolacej námietke, že požadovaný nárok žalobkyne sa stal premlčaný, odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie má za to, že na strane žalovaného v predmetnej veci došlo k vzniku úmyselného bezdôvodného obohatenia, v dôsledku čoho sa inak 3-ročná objektívna premlčacia dobapredĺžila na 10 rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka).
- IV. Odvolaciemu súdu je z jeho činnosti známe, že žalovaný dlhodobo ignoruje právnu úpravu zameranú na ochranu spotrebiteľov (absencia obligatórnych náležitostí zmluvy, uvádzanie neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve, ako napr. rozhodcovská doložka, administratívny poplatok, dohodao vyplnení zmenky). Uvedené sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Aj keby súd pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu so žalobcom v snahe získať prospech, ťažko možno uveriť, že žalovaný nevedel, čo môže takýmto konaním spôsobiť a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzrozumený.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Bezdôvodné obohatenie, premlčanie, spotrebiteľské zmluvy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 53 ods. 1, § 107 ods. 2, § 451
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 638, § 2991

8. K nezoznámeniu sa s obsahom právneho úkonu a k chybám v zmluvách, ktoré boli pripravované prostriedkami výpočtovej techniky

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/182/2015 zo dňa 31. 5. 2017

Anotácia:

Krajský súd v Prešove sa v predkladanom rozhodnutí zaoberal zmluvou o prevode nehnuteľností, ktorou bolo prevádzaných niekoľko pozemkov; z okolností vyplynulo, že zmluva bola pripravovaná podľa vzoru, v ktorom sa menili len jednotlivé variabilné údaje. Jedným z údajov bolo aj katastrálne územie, v ktorom sa nachádzajú prevádzané nehnuteľnosti – pri vyhotovovaní zmluvy však spracovateľ zabudol zmeniť jeho označenie podľa skutočnosti. Chyba bola následne opravená na základe splnomocnenia pre opravu chýb, keď katastrálny úrad vyhodnotil, že z obsahu zmluvy a z okolností prípadu je zjavné, že nesprávne označenie katastrálneho územia je následkom nepozornosti pri prepisovaní textu zmluvy zo vzoru (resp. z inej podobnej zmluvy).

Napriek tomu, že sa teda jeden z účastníkov zmluvy domáhal určenia neplatnosti zmluvy s argumentom, že v prípade katastrálneho územia ide o podstatnú náležitosť zmluvy, Krajský súd v Prešove uviedol, že s ohľadom na súčasné pomery, v ktorých sú texty (vrátane zmluvných) bežne pripravované prepisovaním iných textov, môže sa aj v prípade podstatnej náležitosti právneho úkonu vyskytnúť chyba v písaní spočívajúca nielen v preklepe či gramatickej chybe, ale dokonca aj v označení úplne iného katastrálneho územia. Zároveň súd dodal, že neplatnosť právneho úkonu automaticky nezakladá, keď sa konajúci dostatočne nezoznámia s jeho obsahom – podstatné je, či riadne prejaví vôľu byť ním viazaný.

Právna veta:

- I. Písomne vyhotovená zmluva podpísaná obidvoma účastníkmi zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku o tom, že účastníci, ktorí zmluvu podpísali si jej obsah prečítali a obsahu porozumeli. Pokiaľ niektorý z účastníkov zmluvy túto povinnosť zanedbal, nemôže sa tým neskôr brániť a tvrdiť, že zmluvu neuzavrel vážne, resp. nepoznal jej obsah. Pokiaľ pôvodný žalobca nebol na uzavretie zmluvy nútený, bolo jeho právom, nie povinnosťou, si písomne pripravenú zmluvu prečítať. Pokiaľ by aj tak neurobil, podpisom zmluvy vyjadril vôľu byť obsahom zmluvy viazaný.
- II. Obsah pojmu „chyba v písaní“ vzhľadom na zmenené pomery a použitie výpočtovej techniky, je podľa názoru odvolacieho súdu možné vykladať širšie ako pôvodná judikatúra. V súčasnosti sa zmluvy vyhotovujú zapoužitím výpočtovej techniky, kde obsah predtým pripravených dokumentov sa len podľa potreby mení- prepisuje, dopĺňa. Možno podľa názoru odvolacieho súdu teda za chybu v písaní považovať aj to, že osoba, ktorá zmluvu za použitia výpočtovej techniky pripravuje (ako tomu bolo aj v tomto prípade) nezmení napríklad označenie katastrálneho územia v zmluve o prevode nehnuteľností. Takto vzniknutá chyba je chybou v písaní, nie zrejmom nesprávnosťou, pretože vznikla v procese vyhotovovania písomnej podoby zmluvy náhlym a zjavným zlyhaním osoby, ktorá zmluvu pripravovala, v duševnej či mechanickej činnosti. Chybou v písaní môže trpieť aj zmluva o prevode nehnuteľností, a to aj v podstatných náležitostiach právneho úkonu, pokiaľ je možné posúdiť, že sa naozaj jedná len o chybu v písaní.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Platnosť právnych úkonov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 37
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 551, § 552, § 578

9. K pojmu „procesný postup“ vo svetle dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 173/2017 zo dňa 11. 10. 2017

Anotácia:

Žalobca sa v konaní domáhal náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Okresný súd uznesením uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 €. Uznesenie napadol žalobca odvolaním, ktoré súd zamietol.

Žalobca podal dovolanie, v ktorom uviedol, že odvolací súd pristúpil k rozhodnutiu o odvolaní svojvoľne, arbitrárne a formalisticky, rozhodnutie je nepreskúmateľné a založené na nedostatočných a nesprávnych skutkových a právnych zisteniach a na nesprávnom právnom posúdení. Žiadal rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušiť a vec mu v rozsahu zrušenia vrátiť na ďalšie konanie.

Právna veta:

„Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu – finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia – jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 420 písm. f)

10. K povinnosti daňového subjektu preukazovať skutočnú realizáciu plnenia z dôvodu odstránenia pochybností o podvodných transakciách

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžf 26/2016 zo dňa 18. 10. 2017

Anotácia:

Krajský súd v Banskej Bystrici odvolaním napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia, ktorým bol potvrdený dodatočný platobný výmer Daňového úradu. Správca dane prvostupňovým rozhodnutím znížil žalobcovi nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty a bol mu priznaný nadmerný odpočet DPH za zdaňovacie obdobie jún 2013.

Právna veta:

V okamihu, kedy správca dane spochybní dôveryhodnosť údajov v daňovom priznaní, musí daňový subjekt v daňovom konaní preukázať, že k realizácii plnenia skutočne došlo. Vzniknuté rozpory v jednotlivých výpovediach, spôsob úhrady ceny (zápočet), jednoznačne spochybňuje vierohodnosť tvrdení žalobcu o reálnosti účtovanej dodávky. Najvyšší súd poukazuje nielen na základnú zásadu obchodného práva, a to poctivého obchodného styku, ale aj tú skutočnosť, že súčasne základným predpokladom pre riadne fungovanie obchodnej spoločnosti je to, že štatutárny orgán obchodnej spoločnosti musí mať vedomosť nielen o obsahu a rozsahu činností, ktorými podnikateľ naplňa jednotlivé definičné znaky pojmu podnikanie, ale aj o subjektoch, v spolupráci s ktorými tak činí. Ak takéto vedomosti evidentne štatutárnemu orgánu obchodnej spoločnosti chýbajú, potom v danom prípade ide o výkon práva na podnikanie, ktorý nepožíva v zmysle § 264 Obchodného zákonníka právnu ochranu, tzn. pochybnosti správcu dane o pravdivosti údajov uvádzaných daňovým subjektom sú v zmysle zásady obsiahnutej v ustanovení § 3 ods. 6 daňového poriadku oprávnené. Vzhľadom na spochybnenie reálnosti dodania tovaru odberateľom deklarovaných zdaniteľných plnení, sa javí dôkazné bremeno zaťažujúce žalobcu, spočívajúce len v predložení zákonom požadovaných formálne vyhotovených daňových dokladov, ako nedostatočné. Bolo potrebné, aby sám žalobca preukázal, že vynaložil a prijal všetky rozumné opatrenia a starostlivosť vyplývajúcu z rizika podnikateľskej zodpovednosti za dosahovanie účelu jeho hospodárskej činnosti, aby zabránil tomu, že sa ocitne v kolotoči fiktívnych zdaniteľných plnení zneužívajúcom právo poskytované zásadou neutrality DPH.

Právna oblasť: Daňové právo

Právny inštitút: Základné zásady správy daní, Dokazovanie, Daňová kontrola, Odpočítanie dane platiteľom, Obchodné záväzkové vzťahy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 563/2009 Z. z. – § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, ods. 3 a ods. 6, § 24, § 44 ods. 1
222/2004 Z. z. – § 49 ods. 1 a ods. 2
513/1991 Z. z. – § 264

11. K vymedzeniu pojmu „miesto výkonu práce“

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/132/2016 zo dňa 25. 9. 2017

Anotácia:

Žalobkyňa sa domáhala na súde určenia neplatnosti výpovede pracovného pomeru, ktorú dostala z dôvodu, že nemá možnosť zamestnancovi ponúknuť iné vhodné pracovné miesto. Žalobkyňa namietla, že zamestnávateľ mal v uvedenom čase voľné miesto na detašovanom pracovisku v Košiciach. Z uvedeného vznikla potreba vysporiadať sa s pojmom uvedeným v Zákonníku práce ako „miesto výkonu práce“.

Právna veta:

Podľa dovolacieho súdu z hľadiska tzv. ponukovej povinnosti zamestnávateľa nie je podstatné, či zamestnávateľ vôbec disponuje voľnými pracovnými miestami, t. j. bez ohľadu na to, kde sú tieto pracovné miesta; z hľadiska splnenia tejto hmotnoprávnej podmienky platnosti výpovede (okrem výpovede pre neuspokojivé plnenie pracovných úloh, pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny alebo z dôvodu, pre ktorý možno okamžite skončiť pracovný pomer) možno považovať za relevantné jedine to, či zamestnávateľ má toto miesto k dispozícii v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce.

Tomuto záveru nasvedčuje predovšetkým gramatický a sémantický výklad ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce v znení v čase dania výpovede. Z analýzy slov ostatne uvedeného ustanovenia („... v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce ...“) podľa dovolacieho súdu nepochybne vyplýva, že podľa existujúceho (pre zamestnávateľa priaznivejšieho) právneho stavu (do 30. júna 2003 bol zamestnávateľ povinný ponúknuť zamestnancovi nielen pracovné miesto v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce, ale aj v mieste jeho bydliska, a to prípadne aj po predchádzajúcej príprave), stačí, ak zamestnávateľ pred uplatnením výpovede ponúkne zamestnancovi prácu v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Výpoveď daná zamestnávateľom

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 311/2001 Z. z. – § 63 ods. 1 písm. a), § 63 ods. 2 písm. a)

12. K nestrannému prejednaníu sporu

Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Ndz 1/2017 zo dňa 25. 10. 2017

Anotácia:

V konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre vznikol žalobca námietku zaujatosti sudkyne. Poukázal na to, že má dôvodné pochybnosti o nezaujatosti uvedenej sudkyne, nakoľko spoločne v období rokov 2003 až 2005 pracovala právna zástupkyňa žalobcu s uvedenou sudkyňou na právnom oddelení. Ako dôvod námietky zaujatosti právna zástupkyňa žalobcu uviedla, predošlú spoluprácu na právnom oddelení, neskôr problémy vyplývajúce z rozdielnych prístupov v práci, ako aj problémy v osobnej komunikácii.

Právna veta:

Skutočnosť, že v minulosti bola namietaná sudkyňa spoločne s právnu zástupkyňou žalobcu vo vzťahu pracovnoprávnej podriadenosti na jednom pracovisku, nezakladá o sebe taký dôvod, ktorý by verifikoval vznik pochybností o nezaujatosti sudkyne dotknutej námietkou.

Pokiaľ ide o objektívne aspekty nestrannosti, na ktoré poukázala žalobca je potrebné konštatovať, že len samotná obava (možná pochybnosť) z nestrannosti nestačí na založenie objektívnych pochybností o nedostatku zaujatosti vzhľadom na právne (ústavné i zákonné) garancie nezávislosti sudcov a zákonné povinnosti sudcov konať vo veci bez predsudkov, nezávisle a nestranne. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť či i len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného.

Právna oblasť: Ústavné právo, Správne súdnictvo

Právny inštitút: Dôvody vylúčenia, Uplatnenie námietky zaujatosti účastníkom konania, Konanie o námietke zaujatosti, Právo na súdnu a inú právnu ochranu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 162/2015 Z. z. – § 87 ods. 1, § 90 ods. 1 a § 92
460/1992 Zb. – čl. 48 ods. 1

13. Žalobu v časti o vrátenie ceny za opravu treba právne kvalifikovať ako nárok zo zodpovednosti za vady opravy

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 78/2016 zo dňa 22. 6. 2017

Anotácia:

Medzi žalobkyňou ako objednávateľom a žalovaným ako zhotoviteľom bola ústnou formou uzavretá zmluva o oprave vozidla (motor nemal dostatočný výkon a dochádzalo k prepúšťaniu oleja). Bolo nesporné, že vozidlo bolo v oprave u žalovaného, v rámci ktorej žalovaný vymenil ojnicné ložiská, že žalobkyňa zaplatila žalovanému za túto opravu žalovanú sumu, že motor ani po vykonaní opravy nemal dostatočný výkon a tzv. klepal, a že žalobkyňa reklamovala vadne vykonanú opravu u žalovaného, ktorý ju uznal, ale vady vozidla ani následne neodstránil. V konaní bolo ďalej nesporné, že žalobkyňa prevzala vozidlo z opravy na prelome augusta a septembra 2009, že pri jazde s vozidlom na ceste došlo k úplnému zničeniu motora a vozidlo muselo byť odtiahnuté odťahovou službou a že žalobkyňa vyzvala žalovaného listom na vrátenie plnej ceny opravy v sume 1 026,89 eur a nákladov za odtiahnutie vozidla v sume 141,61 eur.

Právna veta:

Odvolačný súd dospel v danej veci k správne záveru, že medzi stranami sporu došlo k vzniku záväzkového vzťahu na základe zmluvy o oprave veci (motorového vozidla) a že žalobu žalobkyne v časti o vrátenie ceny za opravu treba právne kvalifikovať ako nárok zo zodpovednosti za vady opravy. Odvolačný súd preto správne na vec aplikoval ustanovenia § 652 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to predovšetkým § 655 ods. 1 a ods. 2 OZ. Za správny, vykonanému dokazovaniu zodpovedajúci, treba považovať záver odvolacieho súdu, že ani po reklamácií žalobkyne (po oprave), v ktorej žiadala odstrániť stále pretrvávajúcu poruchu motora spočívajúcu v nedostatočnom výkone a v jeho „klepaní“, žalovaný uvedené vady v dohodnutej lehote neodstránil. Ničím nepodložené je tvrdenie žalovaného uvedené v dovolaní, že v rámci reklamácie vadu vozidla bezodplatne opravil. Odvolačný súd dospel preto k správne právne názoru, že za tohto stavu žalobkyňa mala v zmysle § 655 ods. 1 OZ právo na zrušenie zmluvy alebo na primerané zníženie ceny opravy, a to bez potreby ďalšej reklamácie ktorejkoľvek z týchto väd. Navyše, odvolačný súd v dôvodoch rozhodnutia správne uvádza, že výsledky vykonaného dokazovania jednoznačne potvrdili, že k deštrukcii motora, a teda k neodstrániteľnej vade motora došlo výlučne v dôsledku vadne vykonanej opravy žalovaným.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Základné princípy, Dovolanie
Osobitné ustanovenia o zmluve o oprave a úprave veci

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 447 písm. c), § 448, § 429 ods. 1, čl. 2 ods. 1 a ods. 2, čl. 3 ods. 1
40/1964 Z. z. – § 652, § 655 ods. 1 a ods. 2

14. Možnosť konajúceho súdu vykonať dôkazy aj bez návrhu strán sporu

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 35/2016 zo dňa 27. 6. 2017

Anotácia:

Žalobkyňa sa domáhala určenia, že výpoveď z pracovného pomeru je neplatná a že žalovaná je povinná zaplatiť náhradu mzdy. Žalobkyňa vyjadrila svoj nesúhlas so skončením pracovného pomeru a vyzvala žalovanú, aby jej aj naďalej umožnila pracovať a naďalej jej prideľovala prácu podľa jej pracovnej zmluvy. Uviedla, že po skončení práceneschopnosti z dôvodu pracovného úrazu riadne nastúpila do práce a nevedela z akého dôvodu sa u žalovanej stala nadbytočnou, pretože jej pracovné miesto žalovaná mala, nezaniklo, no bolo preobsadené novým zamestnancom.

Právna veta:

Zákonodarcu dal súdu možnosť, výnimočne vykonať dôkazy, ktoré síce nenavrhl strany sporu, ale súd považuje za relevantné ich doplnenie v priebehu dokazovania, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. To znamená, že ak súd na základe ustanovenia § 120 ods. 1 O.s.p. (§ 185 a nasl. CSP) uzná za vhodné a potrebné vykonať aj iné dôkazy ako tie, ktoré strany navrhli, pretože je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, neprichádza tým k porušeniu zákona, nakoľko zákon stanovuje túto možnosť. Možno teda konštatovať, že v danom prípade neprišlo ani k porušeniu uvedeného ustanovenia, ani k porušeniu zásady rovnosti zbraní, či rovností strán sporu v konaní.

Právna oblasť: Pracovné právo, Civilné sporové právo

Právny inštitút: Pracovný pomer, náhrada mzdy, dovolanie, dokazovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 311/2001 Z. z. – § 157 ods. 3, § 63 ods. 1 písm. b)
160/2015 Z. z. – § 185 a nasl., § 470, § 427 ods. 1, § 429, § 443

15. Nesprávny postup súdu nemožno preniesť na ťarchu účastníka konania

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžso 29/2016 zo dňa 26. 10. 2017

Anotácia:

Žalobca napadol platobný výmer odvolaním podaným na pošte. O odvolaní žalovaný rozhodol, pričom príslušné rozhodnutie žalobcovi doručoval poštovou zásielkou, po druhýkrát už neoznamovanou, hoci išlo o zásielku určenú do vlastných rúk. Z tohto teda vyplýva, že žalobca sa súčasne domáhal doručenia rozhodnutia správneho orgánu. Zároveň, ak by súd uznal fikciu doručenia vyššie uvedenej poštovej zásielky od žalovanej strany, navrhol, aby súd preskúmal platobnú povinnosť v celom rozsahu, a to do v celej výške. Súd žalobcu pod hrozbou zastavenia konania vyzval na odstránenie väd podania, avšak vady odstránené neboli.

Právna veta:

Pochybenie krajského súdu spočívajúce v nesprávnom postupe nemožno preniesť na ťarchu účastníka konania, a to i napriek tomu, že tento krajským súdom vytýkané vady neodstránil. Pokiaľ krajský súd už od samotného počiatku zvolil nesprávny postup, tak i ďalšie nadväzujúce procesné úkony súdu vyúsťujúce až do vydania uznesenia o zastavení konania treba považovať za rozporné s účelom a zmyslom správneho súdnictva spočívajúcim predovšetkým v ochrane subjektívnych práv fyzických a právnických osôb. Za takého stavu bolo potom zo strany krajského súdu žiaduce, aby si tento najprv vyžiadal príslušný administratívny spis žalovaného a overil tvrdenia žalobcu týkajúce sa doručovania rozhodnutia do vlastných rúk a podľa výsledkov svojich zistení následne zvolil riadny a zákonu zodpovedajúci postup.

Právna oblasť: Správne súdnictvo

Právny inštitút: Nesprávny postup súdu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 162/2015 Z. z. – § 492 ods. 2